

Instanța de fond: Judecătoria Centru mun.Chișinău
Jud: G.Manoli
instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău)
jud.A.Bostan, A.Pahopol,V.Negru

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

președintele ședinței, judecătorul:

Tatiana Vieru

judecătorii:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Î.I., „Grigoraș Tamara” reprezentat de avocatul Ion Moraru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria mun. Chișinău către Întreprinderea Individuală „Grigoraș Tamara” privind încasarea datoriei și a penalității, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Întreprinderea Individuală „Grigoraș Tamara”,

c o n s t a t ă :

La 13 mai 2016, reprezentantul Primăriei mun. Chișinău a depus cererea de chemare în judecată, împotriva Întreprinderii Individuale „Grigoraș Tamara” privind încasarea datoriei și a penalității.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 20 aprilie 2004 în baza deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 9/27-24 din 08 aprilie 2004, a încheiat cu Î.I. „Grigoraș Tamara” contractul de arendă funciară nr. 4064/2004 a lotului de pământ cu suprafața de 0,005 ha din șos. Hâncești.

Indică că, la 24 octombrie 2014 în baza deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 6/30-15 din 02 octombrie 2014, a încheiat cu Primăria mun. Chișinău contractul de arendă funciară nr. 6531/2014, iar potrivit punctului 2.3 din contractul de arendă funciară, Î.I. „Grigoraș Tamara” urma să achite plata pentru arenda funciară, pe primul an, prin virament pentru perioada 20 aprilie 2009 - 24 octombrie 2015, ce constituie suma de 23.650 lei, iar pentru încălcarea pct. 3.2.2 din același contract de arendă funciară, penalitatea în mărime de 1.306,8 lei, calculată conform pct. 4 din același contract.

Menționează că, Î.I. „Grigoraș Tamara” s-a eschivat de la executarea obligațiilor contractuale, ca urmare s-a adresat în instanța de judecată pentru valorificarea drepturilor încălcate.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 24 octombrie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Primăria mun. Chișinău;

S-a încasat din contul Întreprinderii Individuale „Grigoraș Tamara” datoria contractuală în sumă de 23 650,00 lei, penalitate contractuală în sumă de 1 306,00 lei.

La 14 noiembrie 2016, Î.I. „Grigoraș Tamara” a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 24 octombrie 2016.

Prin încheierea din 23 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Î.I. „Grigoraș Tamara” și s-a acordat apelantului termen până la data de 21 februarie 2017 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 561,50 lei.

Ședința de judecată pentru primirea sau după caz restituirea cererii de apel a fost stabilită pentru data de 21 februarie 2017 ora 15:00.

Prin încheierea din 21 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Î.I. „Grigoraș Tamara” împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 24 octombrie 2016, deoarece nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel.

La 09 martie 2017, Î.I. „Grigoraș Tamara” reprezentat de avocatul Ion Moraru a declarat recurs împotriva încheierii din 21 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu remiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a acordat un termen insuficient, în interiorul căruia trebuia să înlăture neajunsurile constatate la depunerea apelului ce țin de prezentarea apelului motivat și prezentarea dovezii plății taxei de stat.

Precizează că, în perioada 03 februarie 2017 - 11 februarie 2017 s-a aflat la tratament în legătură cu înrăutățirea stării sănătății și nu a avut posibilitatea să lichideze neajunsurile.

Din motiv că nu a îndeplinit cerințele instanței de apel, prin încheierea din 21 februarie 2017 i-a fost restituită cererea de apel.

Consideră oportun anularea încheierii contestate cu acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea la 21 februarie 2017, iar Î.I. „Grigoraș Tamara” a declarat recursul la 09 martie 2017 (f.d. 108-111).

Materialele pricinii atestă că încheierea contestată a fost pronunțată în prezența reprezentantului apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru, încheierea fiind recepționată de ultimul la 02 martie 2017 (f.d.107).

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat împotriva încheierii din 21 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău de către Î.I. „Grigoraș Tamara” la 09 martie 2017), este în termen.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră recursul declarat de reprezentantul apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru neîntemeiat și pasibil de fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Din materialele pricinii rezultă că, la data de 14 noiembrie 2016, reprezentantul apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 octombrie 2016 (f.d. 76-77).

Prin încheierea din 23 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru și s-a acordat apelantei termen până la data de 21 februarie 2017 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 561,50 lei.

Ședința de judecată pentru primirea sau după caz restituirea cererii de apel a fost stabilită pentru data de 21 februarie 2017 ora 15:00 (f.d. 102-104).

Colegiul reiterează prevederile art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reține că legislația în vigoare nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor, dar se presupune a fi un termen rezonabil și suficient pentru apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. În conformitate cu art. 113 alin. (1) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Colegiul menționează că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 octombrie

2016 a fost expedită în adresa apelantei conform scrisorii de însoțire (f.d.105), care a fost recepționată conform avizului de recepție la 20 ianuarie 2017 (f.d.96).

Colegiul precizează că, în condițiile legii, neajunsurile actului procedural, în speță, prezentarea apelului motivat și dovada plății taxei de stat - neajunsuri admise la depunerea cererii de apel, puteau fi înlăturate până la termenul indicat de instanța de judecată.

Pe cale de consecință, în conformitate cu art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 21 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de reprezentantul apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru împotriva hotărârii din Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 24 octombrie 2016, deoarece nu au fost îndeplinite indicațiile instanței de apel, privind lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel ce țin de prezentarea apelului motivat și dovada plății taxei de stat.

Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de apel precum că termenul acordat apelantei pentru înlăturarea neajunsurilor a fost unul rezonabil, luându-se în considerare și perioada de timp în interiorul căreia urma a fi îndeplinit actul de procedură.

Or, reprezentantul apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru depunând apelul nemotivat, urma să întreprindă toate măsurile necesare pentru de a depune cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept și dovada plății taxei de stat, deoarece aceste obligații rezultă din prevederile art. 365 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă și art.365 alin.(4) Cod de procedură civilă, conform cărora în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Mai mult, în conformitate cu art. 365 alin.(11) Cod de procedură civilă, elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

La caz, Colegiul reiterează că în termenul stabilit de lege, inclusiv și în cel acordat suplimentar, reprezentantul apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru nu și-a valorificat drepturile garantate de legislația națională.

Astfel, argumentul recurentei precum că termenul acordat ar fi fost insuficient este nefondat, în condițiile când apelanta/recurenta a dispus de termenul legal acordat prin lege, cât și de un termen suplimentar, pornind de la faptul că hotărârea contestată a fost pronunțată de instanța de fond la data 24 octombrie 2016.

Afirmația reprezentantului apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” precum că a fost în imposibilitate să lichideze neajunsurile conform încheierii instanței de apel din 23 decembrie 2016, deoarece în perioada 03 februarie 2017 – 11 februarie 2017 s-a aflat la tratament în legătură cu agravarea sănătății, nu poate servi ca temei de anulare a încheierii contestate.

Or, termenul de lichidare a neajunsurilor conform încheierii din 23 decembrie 2016 a fost acordat până la 22 februarie 2017, iar reprezentantul apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru a fost pe buletin medical până la 11 februarie 2017.

Ca urmare, reprezentantul apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” a dispus de timp suficient pentru înlăturarea neajunsurilor menționate în încheierea instanței de apel din 23 decembrie 2016.

Concomitent Colegiul remarcă că apelanta/recurenta nu a intervenit cu cereri față de instanța de apel prin care ar solicita amânarea ședinței de judecată stabilită pentru 21 februarie 2017, din motivul agravării stării sănătății, iar instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate a rezultat din circumstanțele pricinii în raport cu normele de drept procedural.

În concluzie, Colegiul conchide că acțiunile reprezentantului apelantei Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru nu constituie decât o eludare a acesteia de a-și realiza drepturile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Colegiul relevă că recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În acest sens, Colegiul reiterează că nedeținerea apelului motivat și prezentarea dovezii plății taxei de stat în termenul acordat de instanța de apel, inclusiv și în termenul suplimentar, nu este decât o eludare a reprezentantului Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru de a beneficia de drepturile sale, garantate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelantă/recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurentă nu sunt justificate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 21 februarie 2017.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Î.I. „Grigoraș Tamara” avocatul Ion Moraru.

Se menține încheierea din 21 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria mun. Chișinău către Întreprinderea Individuală „Grigoraș Tamara” privind încasarea datoriei și a penalității.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu